

วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น ISSN 2651-1509

การบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2
School Management and Effectiveness of the Schools under Nongbua
Lamphu Primary Educational Service Area Office 2

ศรียาพร ชมภูพูน¹ และอดิสร ศรีเมืองบุญ²
Sarunyapron Chomphupuen and Adisorn Srimuangbun

Received: 9 October 2021; Revised: 29 October 2021; Accepted: 5 November 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 2) ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 และ 3) ศึกษาเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.512$)

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของโรงเรียน

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต Email : phai.sarunyapon@gmail.com

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

Email : adisornsrin@yahoo.co.th

Abstract

The objectives of this research were 1) to study school management under Nongbua Lampau Primary Educational Service Area Office 2, 2) to study effectiveness of the schools under Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 2, and 3) to study relationship between school management and effectiveness of the schools under Nongbua Lampau Primary Educational Service Area Office 2. The samples were 278 teachers of the academic year 2020. The instruments used for this research, were 5 rating scales questionnaires on school management and the effectiveness of the schools with the reliability of 0.82. The statistics used for data analysis, included percentage, mean, standard deviation and Pearson correlation coefficient. The result of findings was as follows: 1) for overall of school management was at a high level, 2) for overall on the effectiveness of the schools was at a high level and 3) the relationship between school management and the effectiveness of the schools was found that the positive relationship was at a moderate level, and was on statistical significance at .01 ($r=.512$).

Keywords: School Management and Effectiveness of the Schools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักการสำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคม บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรมและวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีให้วัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนสามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ซึ่งเป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคน ให้เป็น “คนดี คนเก่งและมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคณะตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะคุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ใน

สังคมได้อย่างเป็นปกติสุขและมีความสุข การจัดการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำสูงในหลายๆ ด้าน จึงจะสามารถบริหารงานในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ จะเห็นได้จากการวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดคุณลักษณะในการเป็นผู้นำ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อการบริหารและการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาโดยรวมเป็นอย่างมาก (ธีระ ฤกษ์เจริญ, 2550 : 16)

ปัจจัยที่มีความสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ในโรงเรียน คือ ระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการศึกษาจึงควรส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำหลัก มีภาระหน้าที่ คือ เป็นผู้นำทางการศึกษา รับผิดชอบการบริหารงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการทั้ง 4 ด้านคือ 1) ด้านวิชาการ งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) ด้านงบประมาณ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึดหลัก การบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริหารมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเพื่อส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน 3) ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวมีอิสระภายใต้กฎระเบียบและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ด้านการบริหารทั่วไป การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดบริหารองค์การให้บริการ บริหารงานอื่นๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนา

สถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนร่วมกันทำงาน จนทำให้นักเรียนใฝ่รู้ รักการอ่าน และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ธีระ รุญเจริญ, 2550 : 16)

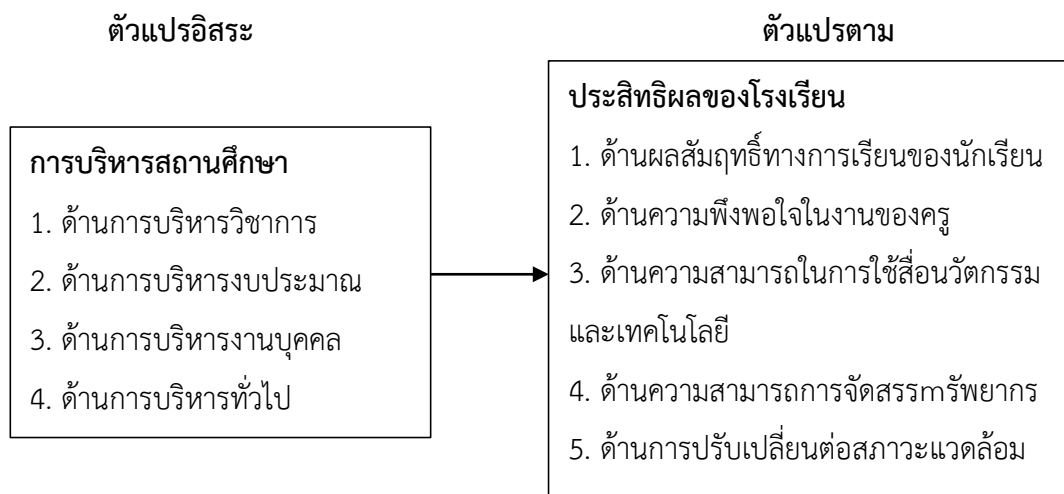
การบริหารสถานศึกษามีเป้าหมายสำคัญให้เกิดประสิทธิผลนั้นต้องอาศัยความทุ่มเทพยายามในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องอาศัยเป้าหมายที่ชัดเจน และท้าทาย ต้องอาศัยทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ ต้องอาศัยความมีวิสัยทัศน์ ซึ่งจะต้องเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการสอนเทคโนโลยี ต้องอาศัยภาวะความเป็นผู้นำทั้งของผู้บริหารสถานศึกษาและของคณะครู ต้องอาศัยบรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือและไว้วางใจซึ่งกันและกันที่สำคัญก็คือ ต้องอาศัยหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นทิศทางของการพัฒนา ที่ถูกต้องถูกทิศทาง ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา (วิโรจน์ สารรัตน์, 2549 : 38) การดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิผลถือเป็นความสามารถในการบริหารดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนจนเกิดผลลัพธ์ที่ทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน ความสามารถของโรงเรียนในการดำเนินการให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนตั้งไว้ ประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความพึงพอใจในงานของบุคลากร สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการจัดสรรทรัพยากร และการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อม (Hoy and Miskel, 2005 : 398) สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญ อยู่ภายใต้ระเบียบข้อจำกัดการบริหารโรงเรียน โดยเป็นแนวทางที่ช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารสามารถบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 และกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และสามารถเป็นแนวทางในการบริหารงานด้านต่างๆ ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,027 คน จาก 102 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 278 คน จาก 102 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Mogan, 1970 : 607-610) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) การบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยพิจารณาจากกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับชั้นพื้นฐาน ในจังหวัดอุดรธานี กำหนดเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการ

3.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นิยามศัพท์เฉพาะ มากำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

3.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำชี้แนะแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา (Wording) ให้ครอบคลุมรายละเอียดในแต่ละด้าน แล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ปรากฏว่าข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1 และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดย

นำไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) คำนวณโดยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.82

3.7 ปรับปรุงและตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยพณิชยบัณฑิต เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ให้ครูกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

4.3 ผู้วิจัยประสานงานขอรับแบบสอบถามคืน และติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับด้วยตนเอง

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ทำการวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ คือ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผู้ทำการวิจัยตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับและคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์มีความสมบูรณ์ทุกชุดจากนั้นผู้วิจัยได้นำมากำหนดรหัสข้อมูล บันทึกข้อมูล และโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย โดยมีสถิติที่สำคัญ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ทำการบันทึก และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิเคราะห์มาแปลความหมายตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 101) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ทำการบันทึก และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิเคราะห์มาแปลความหมายตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 101) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีผลสำเร็จอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีผลสำเร็จอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีผลสำเร็จอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีผลสำเร็จอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีผลสำเร็จอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553 : 316) แปลความหมาย ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 – 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) แบบเพียร์สัน Pearson's Product Moment Correlation (r)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยภาพรวม

การบริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.41	0.26	มาก
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.34	0.35	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.56	0.37	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.44	0.38	มาก
โดยภาพรวม	4.43	0.20	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X}=4.56$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X}=4.44$) และด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X}=4.41$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X}=4.34$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยภาพรวม

ประสิทธิผลของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.44	0.31	มาก
2. ด้านความพึงพอใจในงานของครู	4.42	0.36	มาก
3. ด้านความสามารถในการใช้สื่อวัตกรรม และเทคโนโลยี	4.39	0.36	มาก
4. ด้านความสามารถการจัดสรรทรัพยากร	4.62	0.43	มากที่สุด
5. ด้านการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อม	4.59	0.37	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.48	0.24	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความสามารถการจัดสรรทรัพยากร ($\bar{X}=4.62$) รองลงมา คือ ด้านการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อม ($\bar{X}=4.59$) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($\bar{X}=4.44$) และด้านความพึงพอใจในงานของครู ($\bar{X}=4.42$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี ($\bar{X}=4.39$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยภาพรวม

การบริหารสถานศึกษา	ประสิทธิผลของโรงเรียน (Y_{tot})			
	Pearson Correlation	P-value	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทางความสัมพันธ์
1. ด้านการบริหารวิชาการ (X_1)	.189**	.002	ต่ำ	ทางบวก
2. ด้านการบริหารงบประมาณ (X_2)	.311**	.000	ปานกลาง	ทางบวก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล (X_3)	.556**	.000	ปานกลาง	ทางบวก
4. ด้านการบริหารทั่วไป (X_4)	.168**	.005	ต่ำ	ทางบวก
การบริหารสถานศึกษา (X_{tot})	.512**	.000	ปานกลาง	ทางบวก

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ปรากฏว่า โดยภาพรวมทั้งหมดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประสิทธิผลของโรงเรียน (Y_{tot}) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.512$) โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคล (X_3) กับ ประสิทธิผลของโรงเรียน (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r=.556$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ (X_2) กับ ประสิทธิผลของโรงเรียน (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r=.311$) และด้านการบริหารวิชาการ (X_1) กับ ประสิทธิผลของโรงเรียน (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันทางบวก

ในระดับต่ำ ($r=.189$) ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป (X_4) กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ ($r=.168$)

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ต้องพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และการประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความสามารถการจัดสรรทรัพยากร ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ได้มีการจัดสรรทรัพยากรทุกด้านให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง โดยการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรรค์ รอดย้อย และพรเทพ ฐิพัฒน์ (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ปรากฏว่า โดยภาพรวมทั้งหมด ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของโรงเรียน (Y_{tot}) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.512$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกสารอ้างอิง

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ : ฐานบัณฑิต.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : แอล. ที. เพรส จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). **การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2549). **การบริหารการศึกษา : หลักการ และทฤษฎี**. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธ์.
- เสกสันต์ รอดย้อย และพรเทพ ฐิ์แผน. (2560). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 กันยายน 2560.
- Hoy ,Wayne K.and Miskel ,C.G. (2005). **Educational Administration : Theory, Research and Practice**. 7thed. New York : The McGraw-Hill Companies.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.